

Aloite: Svar på invånarinitiativ, rehabilitering av krigsinvalider från Ukraina

Aluehallitus 28.08.2023 § 221
1023/00.02.00.00/2023

Valmistelija Sjöström Pia-Maria

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hans Ingvesgård aikoi 28.3.2022 tehdä Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymälle valtuustoaloitteen Ukrainan sodan sotaveteraanien ja sotainvalidien kuntouttamisesta yhteistyössä Geritrimin kuntoutusyksiköiden kanssa. Ingvesgård ei kuitenkaan osallistunut itse mainittuun kokoukseen, miksi lausunto tulkitaan virallisesti kuntalaisaloitteeksi. Aloitteessa todetaan, että Suomi tulee todennäköisesti vastaanottamaan Ukrainan sodassa haavoittuneita, ja heidän hoitonsa ja kuntoutuksensa voitaisiin toteuttaa sairaskoti/veljeskoti-verkostossa, joka syntyi maahamme 80-luvulla ja 90-luvun alussa. Näistä yksiköistä kaksi sijaitsee Pohjanmaalla, nimittäin Geritrim, jolla on toimintaa Kristiinankaupungissa ja Uudessakaarlepyyssä.

Aloitteessa vaaditaan, että Pohjanmaan hyvinvointialue yhdessä Valtionkonttorin sotaveteraaniasioista vastaavan osaston kanssa ottaisi tehtäväkseen selvittää, voidaanko Ukrainasta tulleita sotaveteraaneja hoitaa kahdessa Pohjanmaan sairaskodissa. Lisäksi hyvinvointialueen olisi kiireellisesti aloitettava sosiaali- ja terveysministeriön ja Valtionkonttorin kanssa neuvottelut Ukrainan sodassa vammautuneiden henkilöiden hoidon rahoittamisesta ja hoitostrategioista.

Aloitteesta on keskusteltu sosiaali- ja terveydenhuollon johtoryhmässä. Todetaan, että sairaskodit/veljeskodit perustettiin 1980- ja 1990-luvuilla, kun useimmat talvi- ja jatkosodan sotainvalidit ja veteraanit olivat jo saavuttaneet eläkeiän. Nuorimmat vapaaehtoisesti sotaan osallistuneet ovat syntyneet 1926 ja ovat siis nyt vähintään 97 vuotta vanhoja. Kuntoutustoiminta on jo alusta asti suuntautunut geriatriseen kuntoutukseen, vaikkakin sotakokemukset ja -vammot ovat olleet tärkeä osa kuntoutusta. Ukrainan sodassa haavoittuneet ovat, siltä osin kun he eivät ole siviiliuhreja, yleensä työssä olevia ihmisiä, jotka tarvitsevat toisenlaista kuntoutusta, jossa otetaan kantaa muun muassa työkykyyn ja työelämään palaamiseen.

Hyvinvointialue katsoo, että on tärkeää tukea ja auttaa Ukrainan sodan uhreja. Tukitoimia kohdennetaan lähinnä paikan päälle Ukrainaan. Hyvinvointialueen kuntayhtymä on vuonna 2022 muun muassa lahjoittanut ambulanssin ja vuonna 2023 Ukrainaan on viety käytöstä poistettua sairaalavarustusta, esimerkiksi leikkauspöytiä. Jos hyvinvointialueelta tiedustellaan sodassa haavoittuneiden hoidosta, se suhtautuu siihen myönteisesti, mutta hoito annetaan siinä tapauksessa hyvinvointialueen omissa yksiköissä.

Sektorijohtaja, lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdotetaan, että aluehallitus hyväksyy yllä olevan selvityksen vastauksena aloitteeseen ja, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu